

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponent*

Autor/ka práce: Anežka Čermáková

Název práce: : Interrupce a role mužů

Vedoucí práce: Mgr. Ema Hrešanová, Ph.D

Oponent/tka: Mgr. Romana Marková Volejníčková

Navržené hodnocení: na základě obhajoby navrhuji výborně (A-B)

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Ano, cíl práce je definován velmi jasně. Autorka chce zkoumat roli mužů v situaci, kdy se jejich partnerka rozhodne, či se spolu rozhodnou, o interrupci. Práce je také vhodně strukturována – v sekci teorie oceňuji nejen to, že nás autorka seznamuje s historií interrupce v ČR. Dále ukotvuje svoji práci v teoriích maskulinity, což mi vzhledem k tématu přijde velmi vhodné. I ostatní kapitoly jsou vhodně strukturované – analytická kapitola je totožná s otázkami v rozhovoru a tématy, kterým se autorka v rozhovorech věnovala.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Ano, autorka se opírá o dostatečné množství české i cizojazyčné literatury. Z textu je patrné, že se autorka v tématu orientuje. Vybranou literaturu považuji za relevantní.

Jediné co mi v textu schází jsou statistická data o počtu interrupcí v ČR v průběhu historie – v některých místech autorka zmiňuje, že interrupce klesaly či rostly, ale mne osobně by zajímala konkrétní data. Autorka se odkazuje na ČSÚ, předpokládám, že lze nějaká data dohledat.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Kapitola metodologie je velmi obsáhlá. Některé pasáže byly velmi dlouhé a sdělení těchto pasáží by bylo možné zkrátit do pár vět. Pasáže, kde autorka popisuje v obecné rovině kvalitativní rozhovory jsou zbytečné. V metodologii by měly být popsány jen ty metody, konkrétně, se kterými autor/ka pracuje. Stejně tak autorka popisuje, opět ve velmi obecné rovině, analýzu dat. Popisuje proces kódování, typy kódů, ale nevíme, jaké konkrétní kódy či kategorie autorka vytvořila při analýze. Také nevíme, jak autorka vytvářela kódy či kategorie – opírala se o literaturu? O minulé výzkumy? Z čeho tedy vychází analýza?

Také bych se ráda vyjádřila k výzkumné otázce, či spíše otázkám. Na str. 25 autorka píše že její výzkumné otázky jsou: „*Jak muži vnímají svou mužskou roli při potratu své partnerky?*“ a „*Co to znamená být mužem během interrupce partnerky?*“ Dále popisuje že chce odpovědět na otázky: „*Co muži při interrupci své partnerky prožívají?*“ dále „*Jak muže tato zkušenost s interrupcí ovlivnila?*“ a také „*Jak ovlivnila jejich představu o rodině?*“. V závěru diskuze autorka tvrdí, že se bude snažit přiblížit pohled a roli mužů v procesu interrupce. Záběr výzkumu na 5 dotazovaných mužů je velmi široký. Některé otázky by si zasloužily samostatný výzkum. Pro příště byh opravdu specifikovala jen 1-

2 výzkumné otázky.

Dále na str. 30 autorka píše, že pro ni nebyly důležité žádné demografické charakteristiky respondentů. Chápu, že bylo obtížné výzkumný vzorek sestavit, ale naopak si myslím, že vyjmenované charakteristiky mohou výrazně vstoupit do zkušenosti mužů s interrupcí. Pokud autorka analyzuje vliv rodiny a okolí, otázka zdali jsou muži z větších měst nebo malých vesnic je podle mého v této situaci zásadní. Autorka v další části textu říká, že muži kteří byli ochotni poskytnout rozhovor byli z Prahy, ale dále tento fakt neinterpretuje.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Argumenty autorka opírá o svůj výzkum. Je patrné, že její argumenty vycházejí buď z výpovědí respondentů nebo z přečtené literatury.

Str. 7 „Fakt, že byla legalizace potratů schválena (v roce 1957), způsobilo veliký zásah do reprodukce. Po legalizaci se potratovost prudce zvýšila a porodnost se naopak prudce snížila“ – Opravdu byl pokles porodnosti tak prudký? Mě přijde velme silné argumentovat, že legalizace potratů ovlivnila i porodnost. Z toho argumentu mi vyplývá, že se v důsledku legalizace potratů snížila porodnost, ale to nebyl ten hlavní důvod že? Šlo spíše o to, že v reprodukčním věku nebyly doposud silné poválečné ročníky, to se v 80. letech změnilo.

Na str. 8 druhý odstavec, první věta nedává smysl. Nebo není stylisticky správně.

Str. 9 – „ To, že v České republice potratovost klesá, naznačuje, že dnes už patří v tomto ohledu mezi vyspělejší země.“ – tento argument je také velmi silný. Obecně nazvat ČR vyspělou zemí z důvodu nízkého počtu potratů je velmi etnocentrické. Naopak si myslím, že ona vyspělost (pokud se chceme držet tohoto termínu) není dána nízkým počtem potratů ale tím, že máme dostupnou a účinnou antikoncepci, diskuzi o plánovaném rodičovství, otevřenější podmínky pro diskuzi o sexualitě a intimitě atd., to poté vede podle mého ke snížení počtu potratů

Některé věty mi nedávají smysl, nebo mi není jasný argument, např. str. 20 „Ve skutečnosti ale rozchody po interrupci jsou stejně časté i bez interrupce.“ Nebo str. 62 „.....berou příklad ve svých vlastních otcích“.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano, je velmi zřetelné jaké argumenty jsou autorky a jaké argumenty jsou převzaté. Oceňuji, že autorka využívá především parafrázování a ne jen přímé citace. Ty jsou v textu minimálně a jejich využití je opodstatněné.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Úroveň odkazového aparátu je na velmi dobré úrovni. Jen mám pár drobností, které bych chtěla jen zmínit.

Jde jen o detail, ale někde autorce chybí mezera mezi číslem a procentem.

Přechylování cizích jmen – nejsem jeho zastánkyní, např. Badinter je v textu přechýlena na Badinterová. Cizí jména se nechávají většinou ve stejném tvaru, nepřechylují se.

Někde autorka využívá v citování celé jméno a příjmení autora/ky, někde jen jeho/její příjmení a někde je jen je počáteční písmeno křestního jména. Navrhuji příště sjednotit.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Práce rozhodně nabízí zajímavé téma, které je v rámci sociologických studií opomíjené. Autorka staví především na zahraničních výzkumech. Doporučila bych kriticky zhodnotit fakt, že jde o zahraniční studie, tedy že byly realizovány v rozdílném kulturním i společenském klimatu. Podle mého názoru tak nelze jednoduše výsledky a argumenty těchto studií aplikovat na ČR bez zhodnocení vlivu prostředí, ve kterém byly studie provedeny. Jinak oceňuji kvalitu celé bakalářské práce, které je velmi precizní a je zřejmé, že autorka se výzkumu dlouhodobě věnovala. Velmi oceňuji práci z daty a výsledky, která autorka byla schopna najít v poměrně malém vzorku. K tomu mám ještě poslední kritický bod a to ten, že autorka by měla více zohlednit, že výsledky výzkumu staví na 5 rozhovorech, v některých pasážích jsou závěry napsány ve smyslu, že takto přemýšlejí všichni muži které zažili interrupci partnerky.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Mohla by autorka zvážit, jak by demografické charakteristiky a další individuální charakteristiky které opomíjí, mohly ovlivnit přístup mužů k interrupci? Její výzkumný vzorek byl v mnohých ohledech heterogenní, např. věk, doba od potratu atd. Respondenti byli většinou z Prahy, jak si autorka vysvětluje tuto skutečnost? A jak tato skutečnost mohla ovlivnit její zjištění?

Prosím, aby autorka více diskutovala limity malého výzkumného vzorku a v jakých částech analýzy může být či byl malý výzkumný vzorek limitující? Nebo naopak vidí autorka v malém výzkumném vzorku ve výzkumu tohoto tématu nějaké výhody?

Protože jde o téma velmi opomíjené, může autorka komisi sdělit, co pro ni bylo nejvíce překvapující či zajímavé?

Celkové hodnocení práce: na základě obhajoby navrhuji výborně (A-B)

Datum: 1.6.2018

Podpis: